

Banc Bia

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi bhanc bia i gCorcaigh. Sula bhféachfaidh tú ar an mír, an féidir leat na focail/frásaí ar chlé a mheaitseáil leis na focail/frásaí ar dheis?

1. ag freastal	a) <i>struggling</i>
2. ag fulaingt	b) <i>in the grip of poverty</i>
3. i ngreim ag an mbochtanas	c) <i>on a weekly basis</i>
4. ar an meán	d) <i>the higher education sector</i>
5. tionóntaí	e) <i>living costs</i>
6. ag streachailt	f) <i>attending, at</i>
7. costais mhaireachtála	g) <i>on average</i>
8. ar bhonn seachtainiúil	h) <i>grants</i>
9. deontais	i) <i>suffering</i>
10. an earnáil ardoideachais	j) <i>tenants</i>

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Cad a bhí ag an duine in aice leat?

Anois, féach ar an tuairisc den chéad uair le feiceáil an féidir leat na focail sin a aithint sa mhír nuachta.

Ceist 2

Féach ar an tuairisc den dara huair agus labhair leis an duine in aice leat faoi ábhar na míre.

Ceist 3

Féach ar an tuairisc arís agus freagair na ceisteanna:

1. Cé mhéad mac léinn atá ag baint úsáid as an mbanc bia faoi láthair?
2. Cé mhéad atá ar chíos, ar an meán, i gCorcaigh?
3. Cá bhfuil an banc bia lonnaithe?
4. Cén fáth ar luadh an deontas SUSI (Tacaíocht Chomhchoiteann do Mhic Léinn in Éirinn) sa tuairisc?

Ceist 4 '...as an mbanc bia...'

Féach ar na samplaí seo ar fad den tuiséal tabharthach a bhí le cloisteáil sa mhír. Bain amach na lúibíní agus déan cibé athrú is gá ar an ainmfhocal. Féach ar an sampla thuas chun cabhrú leat.

ar an (Ollscoil)	_____
ag an (bochtanas)	_____
ar an (méid)	_____
ar an (meán)	_____
ar an (céad) dul síos	_____
san (áireamh)	_____
ar an (cíos)	_____
leis an (costas maireachtála)	_____
as an (seirbhís)	_____
ar an (earnáil)	_____
leis na (costais mhaireachtála)	_____

Ceist 5 An Banc Bia

Samhlaígh go bhfuil sibhse in bhur n-oifigigh leasa d'Aontas na Mac Léinn. Cad a chuirfeadh sibh i mála bia do mhac léinn amháin le haghaidh seachtain amháin.

Ceist 6 Pléigh na ceisteanna leis na daoine eile i do ghrúpa:

1. Ar cheart go mbeadh oideachas tríú leibhéal saor do chách?
2. Cad iad na fadhbanna is mó a bhíonn ag mic léinn tríú leibhéal nuair a thosaíonn siad ar an ollscoil ar dtús?
3. Conas a bhíonn saol na meánscoile éagsúil ó shaol na hollscoile?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
f	i	b	g	j	a	e	c	h	d

Ceist 2

Is cleachtadh cainte é seo. Tabhair deis do na foghlaimeoirí an méid a thuig siad faoin mír a phlé le chéile. Pléigh ábhar na míre leis an rang iomlán ansin.

Ceist 3

Féach an script.

Ceist 4

- as an **m**banc bia
- ar an Ollscoil
- ag an **m**bochtanas
- ar an méid
- ar an meán
- ar an **g**céad dul síos
- san áireamh
- ar an **g**cíos
- leis an **g**costas maireachtála
- as an **t**seirbhís
- ar an earnáil
- leis na costais mhaireachtála

Ceist 5

Cuir an bia a roghnaigh gach beirt i gcomparáid. Déan iarracht plé a chothú ar cad é an bia is fearr le cur sna málaí.

Ceist 6

Is féidir gach grúpa a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin na tuairimí a phlé leis an rang iomlán.

Siún Nic Gearailt

Tá suas le 20 mac léinn ag baint úsáid as an mbanc bia atá bunaithe i gColáiste na hOllscoile, Corcaigh gach seachtain. Deir Aontas na Mac Léinn go bhfuil go leor daoine óga atá ag freastal ar an Ollscoil i gCorcaigh ag fulaingt agus go bhfuil cuid acu i ngreim ag an mbochtanas.

Marian O’Flaherty

Tháinig méadú 7% ar an méid cíosa a bhí á íoc ar lóistín i gCathair Chorcaí an bhliain seo caite. De réir figiúirí nua-fhoilsithe, €1,177 in aghaidh na míosa an méid cíosa ar an meán atá á íoc ag tionóntaí i gCathair Chorcaí, beagnach €300 in aghaidh na seachtaine. Agus, tá sé seo ag cur isteach go mór ar dhaoine óga a thagann go Corcaigh chun freastal ar an Ollscoil.

Mar sin, bheartaigh Aontas na Mac Léinn i gColáiste na hOllscoile, Corcaigh, banc bia a bhunú.

Tá an banc bia lonnaithe anseo ag foirgneamh Aontas na Mac Léinn in UCC.

Naoise Ó Cruadhlaoi, Oifigeach Leasa, Aontas na Mac Léinn

Ar an gcéad dul síos, is fadhb mhór é cruatan airgeadais do mhic léinn na tíre seo, mic léinn in UCC san áireamh. Bíonn daoine ag streachailt leis na costais mhaireachtála agus tháinig méadú 7% ar an gcíos i gCorcaigh anuraidh. Cuireann sin an-chuid brú ar dhaoine agus is fíor a rá go bhfuil daoine ag streachailt leis an gcostas maireachtála.

Marian O’Flaherty

Tá suas le 20 mac léinn ag baint úsáid as an tseirbhís ar bhonn seachtainiúil ach tá an uimhir sin ag méadú. Fadhb eile, a deir mic léinn i gCorcaigh – nach bhfuil méadú tagtha ar dheontais SUSI le beagnach 8 mbliana.

Naoise Ó Cruadhlaoi, Oifigeach Leasa, Aontas na Mac Léinn

Tháinig laghdú 43% ar mhaoiniú ardoideachais sa tír seo le deich mbliana anuas. Tá sin ag cur an-chuid brú ar an earnáil ardoideachais agus níl na deontais SUSI ag dul in airde leis na costais mhaireachtála.

Marian O’Flaherty, Nuacht TG4 i gCathair Chorcaí